

Pieninský školák

školský časopis

2013/2014

ZŠ s MŠ
Veľký Lipník
Ročník V.
Číslo 1

O B S A H

Začiatok školského roka	3
Žirafa z listia	3
Koncert Viktora Gul'váša	3
Návšteva knižnice	4
Prednášky o šikanovaní a zdravej výžive	4
Technická olympiáda	4
Púšťanie šarkanov v ŠKD	5
Jeseň života	5
Žiacke práce „Babka, dedko“	6-7
Deň ochrany človeka a prírody	8
Zelená škola	9
Turistika na Tri Koruny	10
Z činnosti krúžku „z každého rožka troška“	11
Deň otvorených dverí na stredných školách	11
Ovocné popoludnie v ŠKD	12
Večierok piatokov	13
Deň vedy	14
Kreatívna fabrika v Košiciach	15
Historické okienko: Juraj Jánošík	16
Povešť o Jánošíkovej pästi	17
Uzákonenie spisovného slovenského jazyka	17
Diskotéka v strašidelnom duchu	18
Športové okienko: Medzinárodný masový beh Pieniny 2013	19
Okresné kolo v cezpoľnom behu	19
Školské kolo v stolnom tenise	19
Okresné kolo v šachu	19
Kúpanie v bazéne Agrorelax	19

Začiatok školského roka

Po letných prázdninách sa žiaci znovu stretli v škole. Prváci zavítali po prvýkrát do tejto budovy s aktovkami na pleciach a s odhodlaním a nadšením vo svojich srdiečkach. Tento školský rok prvú triedu navštevuje 9 žiakov, druhú triedu 6 žiakov, tretiu triedu 14 žiakov, štvrtú triedu 17 žiakov, piatu triedu 20 žiakov, šiestu triedu 25 žiakov, siedmu triedu 19 žiakov, ôsmu triedu 19 žiakov a deviatu triedu 20 žiakov. Spoločne tento školský rok navštevuje našu školu 149 žiakov.

Žirafa z lístia

Žiaci ôsmeho ročníka majú nový predmet „svet práce,“ ktorý je zameraný na praktické činnosti a získavanie zručností. Počas jesenných mesiacov pravidelne upravovali okolie školy. Často hrabali lístie a odnášali do kompostoviska. Počas jednej vyučovacej hodiny na podnet Patrika Juhasa si nahrabali lístie na jednu kopu a vytvarovali žirafu z lístia.

Erika Bočkajová 5. ročník

Koncert Viktora Gul'váša

Dňa 12. 9. našu školu navštívil spevák a hudobník Viktor Gul'váš, ktorý mal pre nás pripravené veselé pesničky, ktoré mali poučný charakter. Niektoré piesne nás dokonca naučil aj spievať, napríklad Afrika čierna v rôznych jazykoch, znamenia, svetadiely, či farby. Po vypočutí piesne sa žiaci postupne pridávali k spevu. Každému sa po koncerte vyčaril minimálne jeden úsmev na tvári, takže bolo to super.

Jeho piesne sú nahrané aj na štyroch CD-čkách pod názvami Viktor farby, Viktor spolužiak, Viktor kamarát a Viktor muzikant.

Miroslava Urbaňaková 6. ročník

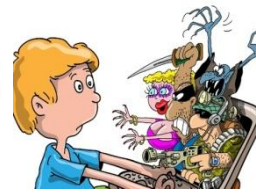
Návšteva knižnice

Žiaci z ŠKD navštívili 26.9. obecnú knižnicu. V knižnici ich čakalo veľké prekvapenie, pretože ich privítal krásny šašo, ktorý im prečítal rozprávku O čarovnom dáždniku.

Rozprávka sa im páčila a pozorne ju počúvali, pretože po prečítaní sa ich šašo pýtal na obsah rozprávky a žiaci mu vedeli správne odpovedať. Na konci návštevy si niektorí vypožičali z knižnice knihy, ktoré po návrate do ŠKD začali hneď čítať.

Prednášky o šikanovaní a zdravej výžive

Žiaci si 16.10. vypočuli na školskej chodbe počas veľkej prestávky prečo je potrebné správať sa ku všetkým spolužiakom slušne, aké sú dôsledky šikanovania, čo je to kyberšikana, ako sa nestáť obeťou kyberšikanovania. Boli upozornení aj na to, že šikanovanie sa považuje za trestný čin.

Aj 17.10. sa žiaci počas veľkej prestávky dozvedeli veľa zaujímavých informácií. Zamerané boli na správne stravovanie a zdravý životný štýl. Bolo im odporúčené dbať na pravidelný pitný režim, aby počas dňa vypili aspoň 2 litre vody, pred cukríkmi, keksami a čokoládou, aby radšej uprednostnili ovocie a zeleninu, pretože obsahujú veľa vitamínov a minerálov.

Technická olympiáda

Dňa 18. 10. sa v škole konalo školské kolo technickej olympiády. Zúčastnilo sa jej 8 žiakov v dvoch kategóriách. Najúspešnejší žiaci boli Dominik Borovký z 9. ročníka, Ján Jendrejčák a Ľubomír Kuľanda z 8. ročníka.

Púšť'anie šarkanov v ŠKD

Žiaci 1. stupňa si 25. 10. v popoludňajších hodinách urobili prechádzku k obecnému vodojemu a potom zašli do prírody, aby si vychutnali jesenné slnečné lúče a zároveň aby otestovali jesenný vetrík púšť'aním šarkanov. Zistili, že vetrík vonku naozaj povieval, pretože im krásne nadnášal šarkany. Bolo to pekné popoludnie.

Jeseň života

V dňoch 7. 10. – 11. 10. 2013 žiaci prvého stupňa navštívili starších občanov obce pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. Svojimi básničkami a piesňami niektorých starkých dojali až k slzám. Odovzdali im kvet, hrnček a pozdrav z papiera. Deti nezabudli ani na svojich starých rodičov a pripravili im krásny pozdrav z papiera.

Žiacke práce "Babka, dedko"

Moja prababka

Osoba, ktorú opisujem, je moja prababka. Volá sa Anna a má krásnych 85 rokov. Na svoj vek je veľmi usilovná a múdra. Rád počúvam ako rozpráva, čo prežila v detstve, ale aj ako musela ťažko pracovať na poliach, aby sa užívala. Ťažko mi je, ako chodila v zime poobliekaná. Žiadne ADIDAS či NIKE na sebe nemala. V tej dobe značku nepoznali, čo už ja si to neviem ani predstaviť. Na sebe mala uštrikovaný sveter z domácej vlny, kidl'a (sukňa) bola stále či v lete tak v zime. A topánky? To už na aké mala, v tej dobe len kapce. Ale na to, čo prežila je zdravá. Stále, keď prídem k nej, dá mi keks alebo aspoň ma pohladí. Úplne mi stačí, keď vidím na jej tvári úsmev aj keď niekedy je jej veľmi zle, nepovie, aby sme sa netrápili. Aj keď už nevládze, ale vidím na nej, že by ešte stále niečo spravila, či na dvore alebo na záhrade. Pre mňa je veľmi výnimočná a mám ju veľmi rád. Som rád, že ju mám.

Peter Kul'anda, 4. ročník

Moja babka

Moja babka varí, vždy sa jej to podarí, pečie dobré koláče až sa z toho rozplače. Rada kačky zabíja a potom je hostina, neskôr zasa modlí sa, a na zbožné miesta hlási sa. A keď príde z výletu, prinesie nám dobrotu. Do kostola každý deň chodievala a za nás sa modlievala. Niekedy sa nad nami deťmi rozhnevá, kúpi čokoládového medveďa. Celý svet ona rada precestuje a potom o tom básničky recituje. Vždy sa na ňu tešíme a potom sa smejeme. Moju babku rada mám a často k nej chodievam.

Simona Bjalončíková, 8. ročník

Moja babka

Rozpoviem vám príbeh o jednej, babke, ktorá býva v malej dedinke, ktorá sa volá Veľký Lipník, V tej dedinke, v ktorej bývam aj ja so svojimi bratmi, mamkou Tatianou a ockom Paľkom. Ale o tom som nechcela písať, takže sa vrátim písať o svojej babke. Je veľmi milá a usmievavá. Stále polieva kvety a stará sa o záhradu. Má veľký zmysel pre humor a najradšej v poslednom čase pozerá telenovely. Niekedy pozerá aj tri denne. A potom rozpráva o Chuanovi, Demirovi či Marii Chosé. Každý večer chodí do cerkvi. Je dosť moderná nato, že žije na dedine, nenosí šatku ani kroj. Rada si vymýšľa rôzne básničky a pesničky. Často recituje ruské básne, ktoré sa naučila v detstve. Radi počúvame jej príbehy zo života, na ktoré často spomína. Mám ju rada a modlím sa za ňu, aby tu bola ešte dlho, pretože je najlepšia babka na svete.

Tatiana Tešlová 3. ročník

Moja babka

Pod jej upracovanými rukami sa všetko mení na chutné výtvary a vôňu cítiť doďaleka, z jej očí srší neha a tvár oramovanú sivými vlasmi zdobí úsmev, a z pier znejú krásne piesne. Jej srdce prekypuje láskou a ochotou, vždy a na všetko rada pomôže, poradí, ale často aj napomenie. Jej unavené nohy ešte stále chodia, pomáhajú. Moja babka, Margita, aj keď má už 61 rokov nevie obsedieť na jednom mieste. Ešte že chodia v televízii romantické filmy, pretože aj keď si poplače, tak si aj oddýchne. Stále je nablízku, keď ju potrebujem a mám ju veľmi rád.

Rastislav Wittko, 6. ročník

Môj dedko

Môj dedko má 70 rokov. Volá sa Ján. Rád číta noviny a kŕmi zvieratá. Kŕmi sliepky a prasatá. Vždy, keď prídem k nemu, sadneme si na lavičku. Je milý. A keď prší, hráme v izbe karty. Vždy rád každému pomôže. Teraz pomáha môjmu krstnému stavať dom. Keď niečo neviem, vždy mi poradí. Je múdry. A je veľmi dobrý. Vždy so mnou vtipkuje. Chodíme Pod Oblažec kosiť trávu a hrabať. Hráme sa s fenkou, ktorá ho má tiež rada. Chodíme spolu na prechádzky. Rád chodím k nim na návštevy. Dedko rád chodí na ihrisko, pretože má rád futbal. Aj ja mám rád futbal, ale dedka mám oveľa radšej, pretože je môj dobrý kamarát.

Tomáš Gvozdiak 3. ročník

Môj dedko

Môj dedko sa volá Ján. I keď nie je najmladší, je s ním stále veľká sranda. Má jedného psika a chová kravy. Často chodíme k nemu na návštevu. Vždy nás pohostí najlepším gulášom na svete. Pracoval ako poštár, neskôr ako drevorubač a potom ako baník. Teraz je už na dôchodku. Máme ho veľmi radi a on má rád nás. Už sa teším, keď znova pôjdeme k nemu na návštevu.

Peter Labovský 6. ročník

Moja prababka

Moja prababka býva vedľa mňa, je naša suseda. Volá sa Anna Nagrantová, má 84 rokov. Na svoj vek je čiperná a má dobrú pamäť. Babka má svoju záhradku, v ktorej pestuje zeleninu. Moja babka používa francúzske barly, lebo ju bola veľmi nohy. Babka je vysokej, chudej postavy, má šedivé vlasy. Moja babka má zvráskavené ruky. Celý život ťažko pracovala. Ako 29-ročná prišla o svojho manžela, sama sa musela starať o svoju dcéru, moju babku. Trinásť rokov nosila poštu do susednej dediny Lesnica. Babka je veľmi skromná. Svoju múdrosť a rozvahu prejavuje v každej činnosti a pri tom si to ani neuvedomujeme. Moja babka donedávna rada vyšívala i štrikovala a rada lúštila krížovky. Ale pre zlý zrak už túto činnosť nemôže robiť. Moja babka nám ušila lipnický kroj na bábiku a mojej sestre Anne ušila partu – venček pre dievčatá. K mojej babke chodím na cukríky a sladkosti. Som rád, že ju mám a že stále môžem chodiť k nej na návštevu, lebo býva vedľa nás.

Marek Mitura 4. ročník

Moja babka

Moja babka sa volá Ľudmila. Má 60 rokov. Býva vo Veľkom Lipníku. Mám ju veľmi rada. Niekedy chodíme spolu na prechádzky. Pečie dobré koláče, ktoré mi veľmi chutia. Niekedy jej aj ja pomáham. Mojej babke sa veľmi páčia izbové kvety, o ktoré sa vzorne stara, aby boli vždy poliate a nemali suché lístie. Moja babka mi sľúbila, že cez prázdniny pôjdeme spolu na Ľubovnianský hrad. Ja sa už teším a viem, že tam pôjdem, lebo babka všetky sľuby splní.

Mária Hrebíková 3. ročník

Babka, dedko

Moje meno je Katka Borovská, mám 10 rokov. Chodím do 5. ročníka ZŠ, bývam v Lesnici. Rozhodla som sa, že opíšem aj babku a dedka. Babka, jej meno je Anna, má 56 rokov, dedko Jozef, má 67 rokov. Obaja sú už na dôchodku. Spolu vychovali 9 detí, mali to ťažké, lebo popri tom aj gazdovali. Jedno z tých 9 detí je aj moja mamka, ktorá im s výchovou mladších súrodencov dosť pomohla, no nielen ona, ale aj ostatní. Babka je veľmi dobrá kuchárka a pre 9 krkov – 5 chlapcov a 4 dievčatá musela aj veľa variť. No vtedy nebolo veľa obchodov veľa ako dnes, tak si ovocie a zeleninu pestovali sami. Keď babka poslala deti do obchodu niečo kúpiť, tak predavači im povedali, že to nemajú, alebo to schovali, no niekedy ich aj ľudia predbehli, lebo ich bolo doma veľa, až 11. Preto si vážili každú vec, čo mohli mať.

Babka s dedom, na tom nie sú so zdravím najlepšie, ale doma chovajú veľa zvierat, napríklad koňa, kravy, ovce,... a na jar si babka kúpi buď malé kačičky či húsky a vyľahnu sa im aj malé kuriatka, tento rok mali všetky kuriatka čierne. No a toľko zvierat potrebuje aj veľa potravy, ktoré cez celé leto chodil dedo aj ujovia kosieť, ale ručne s kosou, hrabať hrablami, sušiť, prevracať a aj mlátiť... Dnes sú na to stroje, ale vždy sa na to každý vyhovára, že nestíha. Ale dedo to robí ručne a vždy má plné stodoly sena aj slamy. Na roľu im chodíme pomáhať aj my. Tohto roku bola veľmi dobrá úroda zemiakov, boli ako moje dlane. Dedo rád chodí do lesa na hríby alebo na čučoriedky. No na čučoriedky chodím s ním aj ja a mamka. Babka by chcela ísť tiež, ale nemôže, lebo jej to zdravie nedovolí. Dedo s babkou ešte vládku okolo statku porobiť, no trvá im to dlhšie, lebo rôčky každému pribúdajú a zdravie im tiež veľmi neslúži. Keď je mamka a ocko v práci, tak chodievame aj so súrodencami k nim. Vtedy im niekedy idem do obchodu nakúpiť, donesiem drevo, prinesiem zemiaky a inú pomoc, ktorú odo mňa potrebujú. Babka chutne varí aj pečie, bola som s ňou aj v Gaboltove. Dedo s babkou majú 12 vnúčat a jedno pravnúča. Svojho deda a babku si ctím ako mamu a otca. Keď mám sviatok ja, tak kúpia aj mne a aj súrodencom, ale aj naopak. Som šťastná, že ich mám, lebo o jednu babku s dedkom som prišla, keď som bola veľmi malá, dedko zomrel, ešte keď som nebola na svete, ale o tom napíšem možno nabadúce. Babka, dedko, buďte tu s nami ešte dlho!

Katarína Borovská 5. ročník

Deň ochrany človeka a prírody

Praktická časť dňa ochrany človeka a prírody prebiehala 16. 10. 2013 v priestoroch športovísk Agrorelaxu Veľký Lipník. Žiaci súťažili v kopnutí penalty, v behu, či hádzaní loptičiek do cieľa. Súťažili jednotlivé triedne kolektívy medzi sebou. Na prvom mieste sa umiestnil 7. ročník, na druhom mieste 5. a 6. ročník, na treťom mieste 8. ročník a na štvrtom mieste 9. ročník.

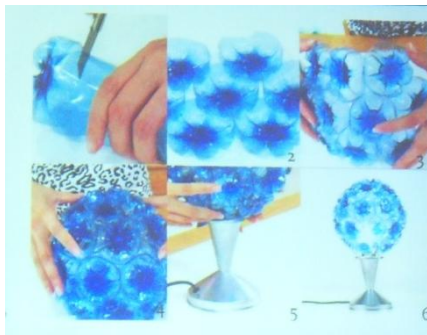
Tomáš Kalna 7. ročník

Zelená škola

Počas teoretickej časti dňa ochrany človeka a prírody si žiaci preverili poznatky ohľadom bezpečnosti na cestách, chodníkoch pri jazde na bicykle, ale aj pri chôdzi.

V ďalšej časti boli informovaní o programe „Zelená škola,“ kde mali predstavené ciele a úlohy Zelenej školy. Pozreli si film Oceán plastov o znečisťovaní morí odpadmi z plastov. Praktické ukážky využitia plastov prezentovali ostatným žiakom Ján Jendrejčák z 8. ročníka a Dominik Borovský z 9. ročníka. Priblížili ostatným možnosti využitia PET fliaš, plastových obalov z čistiacich prostriedkov a plastových vrchnákov. Nápady boli veľmi kreatívne a výrobky veľmi zaujímavé a praktické. Z plastov ukázali kýmídlá pre vtáčiky svietniky, stojany na perá, škatuľky na bižutériu, peračníky, kvetináče, či karnevalové masky.

Marek Hovana 7. ročník, Michal Borovský 9. ročník

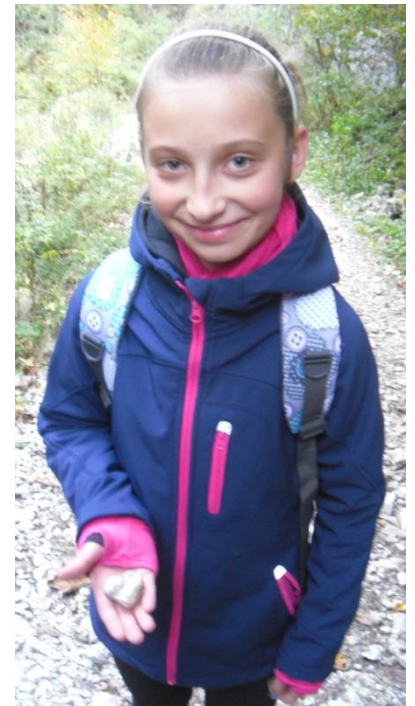

Turistika na Tri Koruny

V deň, keď mal mních Cyprián meniny - 27.9., šli žiaci z krúžkov Pohybom ku zdraviu, Kreativny ekolog a Novinárskeho krúžku na krásnu jesennú túru na Tri Koruny.

Žiaci sa počas cesty dozvedeli, že Tri Koruny sa volajú preto, lebo sa v minulosti pod týmito skalami stretli traja králi, ktorí mali na svojich hlavách kráľovské koruny. Jednotlivé skaly Troch korún dostali pomenovanie Kaška, Baška a Mariška. Po výstupe na Tri Koruny, ktoré sú v nadmorskej výške 892 m.n.m. sa žiaci kochali nádherným výhľadom na okolie. Videli zhora nielen rieku Dunajec, ale aj okolité slovenské či poľské dedinky. Dokonca v diaľke videli aj časť Veľkého Lipníka. Domov sa žiaci vrátili síce unavení, ale šťastní s množstvom rôznych zážitkov a dojmov.

Petra Axamská, Ivana Kozubová 6. ročník

Z činnosti krúžku "z každého rožka troška"

V septembri si žiačky na krúžku „z každého rožka troška“ otestovali aké by boli z nich cukrárky. Doniesli si do školy potrebné suroviny a pripravili koláče „kokosové cigarety.“ Ozdobili ich aj čokoládou, aby vyzerali lákavo. Po dokončení ich hneď ochutnali, aby mohli ohodnotiť, či sa im skutočne vydarili.

A z tácky im rýchlo zmizli, takže sa im vydarili na výbornú, a teda by z nich boli veľmi dobré cukrárky.

Miroslava Urbaňaková 6. ročník

Deň otvorených dverí na stredných školách

Dňa 16. 10. 2013 sa naši deviataci zúčastnili Dňa otvorených dverí na Obchodnej akadémii v Starej Ľubovni, kde sa dá študovať odbor obchodná akadémia, škola podnikania a služba v cestovnom ruchu.

Dňa 25. 10. 2013 si deviataci pozreli počas Dňa otvorených dverí aj Strednú odbornú školu Jarmočnú, na ktorej je možné študovať odbor kuchár, čašník, pracovník marketingu, stavitel'stvo a záhradníctvo.

Miroslava Urbaňaková 6. ročník

Ovocné popoludnie v ŠKD

Zdravé stravovanie plné vitamínov mali žiaci v ŠKD 23. 10.2013, kedy si vychutnali rôzne druhy ovocia. Keď sa dosýta najedli, nezabudli ani na hladné vtáčiky, ktorým do krmidla nasypali zvyšky z jablák. Zároveň mysleli aj na využitie biologického odpadu, pretože ostatné nespotrebované časti ovocia, napríklad šupky odniesli do kompostoviska v školskej záhrade.

Večierok piatakov

Žiaci piateho ročníka si v jedno októbrové popoludnie pripravili s triednou pani učiteľkou večierok. Vďaka hudbe, tancu, súťažiam a príjemnej atmosfére prežili nezabudnuteľné popoludnie.

Okrem tancovania súťažili v skladaní zápalek, v praskaní balónov a rýchlu reakciu si overili pomocou stoličkového tanca. Ako to na správnych večierkoch býva, nechýbalo im ani občerstvenie v podobe vody so sirupom, tyčinek, chipsov a arašidových chrumiek. Bol to veľmi pekný a vydarený večierok.

Erika Bočková 5. ročník

Deň vedy

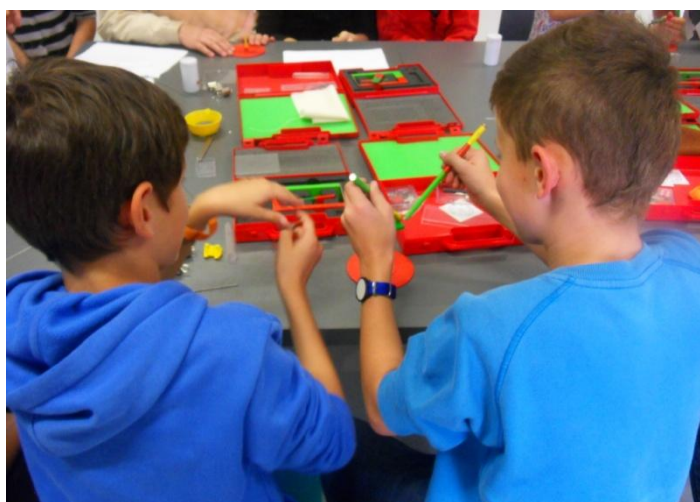
Žiaci druhého stupňa si 22. 10. 2013 pripravili pre mladších žiakov z prvého stupňa rôzne fyzikálne, technické a chemické pokusy. Chlapci prejavovali záujem o autá na vodíkový pohon, ale aj o robotické autá a o autá poskladané podľa vlastnej fantázie zo stavebnice, ktoré fungovali na diaľkové ovládanie. Dievčatá zaujali papierové kvety rozkvitajúce vo vode, magnety a magnetické pružiny, ale aj elektrické obvody. Tento deň sa páčil mladším ale aj starším žiakom, pretože mladší žiaci videli niečo nové a starší žiaci si mohli vyskúšať rolu učiteľov, čo bola pre nich nová a zároveň obohacujúca skúsenosť.

Kreatívna fabrika v Košiciach

Žiaci 7. – 9. ročníka navštívili 23. 10. 2013 Košice, aby absolvovali vedeckú exkurziu v kreatívnej fabrike v Steel Parku. Videli levitujúci vláčik so supravodičom chladeným kvapalným dusíkom vznášajúci sa nad magnetickou dráhou, pokusy s vývevou, výrobu plechového autíčka či ovládanie počítača silou vôle. Najväčší zážitok mali z 3D kina, v ktorom si pozreli film o vývoji najmodernejšieho lietadla z uhlíkových vlákien. Pre žiakov boli tieto informácie nové a teda aj veľmi zaujímavé.

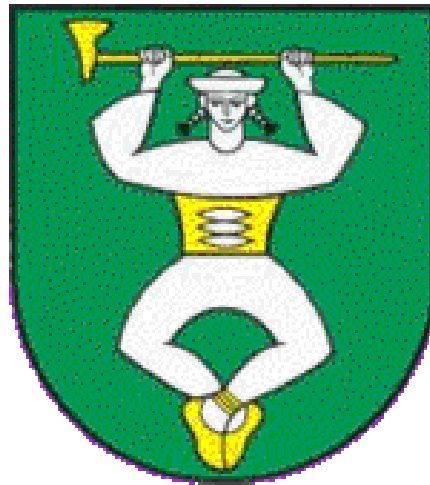

Ivana Kozubová, Miroslava Urbaňaková 6. ročník

HISTORICKÉ OKIENKO

Juraj Jánošík

V tomto roku 2013 si pripomíname 300. výročie úmrtia našej národnej osobnosti opradenej mnohými legendami – Juraja Jánošíka, ktorý zomrel v roku 1713.

- Na obecnom erbe sa nachádza v obci Terchová, v ktorej vyrastal.
- V blízkosti Terchovej je jeho socha, ktorá meria **meria sedem a pol metra** a je vyrobená z oceľového plechu. Bola odhalená v roku 1988 **pri príležitosti 300. výročia Jánošíkovho narodenia.**
- O Jánošíkovi boli natočené viaceré filmy – v rokoch 1921, 1935, 1962, 2009 a dokonca aj Poliaci natočili o ňom film v roku 1974.
- Juraj Jánošík sa narodil v roku 1688 a vyrástol v Terchovej. Mal štyroch súrodencov. V roku 1707 vstúpil do povstaleckého vojska Františka II. Rákociho. V bitke pri Trenčíne boli porazení a preto Juraj Jánošík krátky čas slúžil v cisárskej armáde na Bytčianskom zámku, kde sa zoznámil s väzneným vodcom zbojníckej družiny Tomášom Uhorčíkom. Spolu utiekli a venovali sa zbojníctvu. Chceli bohatým brať a chudobným dávať. Obidvoch ich znovu chytili začiatkom roku 1713 a predviedli pred súd, kde bolo uvedené, že Jánošík nikdy nikomu neublížil na zdraví. Napriek tomu ho podrobili najskôr ľahkému a neskôr ťažšiemu mučeniu, pretože podľa súdu na veľa otázok neodpovedal. Po útrpnom mučení bol vynesený rozsudok smrti a Jánošík bol popravený obesením na hák.
- Jánošík bol silný, mohutný chlap, pretože zbojníci robili skúšku zdatnosti. Museli vyskočiť do výšky a odstreliť jedľovú halúzku, vyskočiť a odťat' halúzku valaškou, zbojník sa musel pasovať so zbojníckym kapitánom a dokonca s členmi družiny. Nemusel zvíťaziť, ale všetci museli uznať, že je silný.
- Aj Jánošíkov brat Ján bol odsúdený na trest smrti. Jeho hlavné obvinenie bolo napomáhanie Jurajovi Jánošíkovi.

Povešť o Jánošíkovej pästi

Cestou z Ružomberka, neďaleko Liskovskej jaskyne, stojí veľký vápencový balvan v podobe zaťatej päste – Skalná päšť. O tejto skale kolujú rôzne povesti.

Jedna pochádza z dôb, keď Jánošík so svojou družinou chodili po slovenskom kraji. Bolo to veru už veľmi dávno, keď sa jedného slnečného rána začiatkom jesene Ďurko Jánošík i s celou svojou družinou poberal z Oravského Podzámku smerom na Kráľovu hoľu. Zavčas rána, keď ešte ani zore dobre nevyšli, už sa družina poberala poza zámok Likava a zišla až na temeno vrchu Mnícha. Tu zrazu horou zaznel ostrý hvizd. Hôrny chlapci hneď porozumeli, že je to signál ich predvoja, ktorý musel pobadať niečo podozrivé. Na to Jánošík i s družinou prešli pozorne na úbočie. Odtiaľ zbadali, že dolu po ceste popod Mních sa približuje panský koč s dvoma páni a za nimi skupina jazdcov. Keď sa koč so sprievodom natoľko priblížil, že sa dali poznať osoby, veľké bolo prekvapenie hôrných chlapcov. V koči sedel rozvalený barón Révay a pri ňom jeho pobočník. Spreádzalo ich asi pätnásť ozbrojených hajdúchov, ktorý im boli tiež známi, lebo mali s nimi už neraz dočinenia.

Barón bol známy ako nemilosrdný trýzniteľ ubiedeného ľudu a bol ich úhlavný nepriateľ. Jánošík vydal okamžite rozkaz: "Hrajnoha, Uhorčík, zastaviť koč, ostatní odzbrojiť hajdúchov a všetkých poviazať! Nechcem, aby bol niekto zabitý!" A už sa chlapci rútili s krikom zo svojho úkrytu na nič netušiacu skupinu. Révay a jeho pobočník v prvej chvíli nepochopili, čo sa deje a kým prišli k sebe, boli už poviazaní. Jánošík stojaci na briežku všetko pozoroval. Keď videl v rukách niekoľkých hajdúchov šable, hodil sa ako drak medzi bojujúcich. Pod údermi jeho ocelových pästi sa čoskoro vŕtalo po ceste niekoľko ohúrených hajdúchov.

Jánošíkovi chlapci zdrapili pána baróna a vyvliekli ho na úpätie hory nad cestou. Tam na vyvalenom pni ho štyria mocne uchopili za ruky a nohy a Hrajnoha mu hrubou haluzou vyplatil päť a dvadsať palicou. Omdletého baróna odniesli do koča, kde ho prebrali studenou vodou. Potom Jánošík povedal: "A teraz pôjdete všetci nazad, odkiaľ ste prišli. Viem, že ste sa ponáhľali na zasadnutie zemepánov do stoličného domu v Mikuláši. V kaštieli svätej Žofie vás síce s údivom budú vítať, ale vás opatria, pokiaľ prídu po vás z vášho kaštieľa z Považia." Potom Hrajnoha oslovil Jánošíka: "Kapitán náš, tento deň si sa preslávil a nám všetkými ho spravil pamätným. Svojim múdрым rozhodnutím si zabránil krviprelievaniu, ochránil životy svojich kamarátov a potrestal Révaya. To bol čin, na ktorý nikdy nezabudneme. Na jeho pamiatku tu hľa, do tejto skaly, pod ktorou sa to všetko odohralo, vykrešeme šablami našich nepriateľov veľkú zaťatú päšť. Bude tu večne stáť ako symbol tvojej sily a odvahy." Povešť hovorí, že z balvana pod Mníchom bola vytvorená veľká päšť, ktorej sa páni báli a ktorá je ešte aj dnes pamiatkou na legendárneho hrdinu ubiedeného ľudu Jura Jánošíka.

Uzákonenie spisovného slovenského jazyka

Pred 170 rokmi v roku 1843 Ľudovít Štúr, Michal Miloslav Hodža a Jozef Miloslav Hurban na evanjelickej fare v Hlbokom prerokovali kodifikáciu (uzákonenie) spisovného slovenského jazyka podľa stredoslovenského nárečia. Toto rozhodnutie Ľudovít Štúr zdôvodnil v diele Nárečja slovenskua a potreba písania v tomto nárečí.

V štúrovskej spisovnej slovenčine sa dvojhĺsky **ie, ia, ô** zapisovali ako **je, ja, uo**. Medzi krátkymi samohláskami nebolo **ä** a ani písmená **y, ý** sa nepoužívali. Z toho vyplynulo dôsledné označovanie mäkkosti spoluhlások, napríklad **d'eti**. Stavba vety v štúrovskej spisovnej slovenčine v zásade zodpovedala stavbe vety ľudového jazyka.

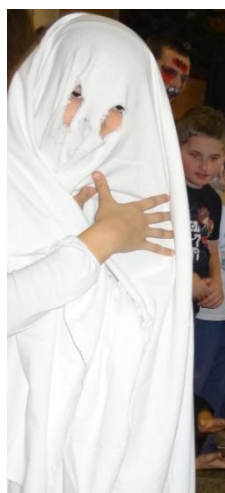
Kodifikácia novej spisovnej slovenčiny sa štúrovcom nepresadzovala ľahko. Okrem prekonávania ťažkostí, ktoré vyplývali z ich spoločenskej, kultúrnej a politickej angažovanosti, museli ju brániť proti kritikom z vlastných radov, z mladšieho pokolenia bernolákovcov, ale aj proti zástancom upravenej (slovakizovanej) češtiny.

O prvú kodifikáciu spisovnú slovenského jazyka sa pričínil v roku 1787 **Anton Bernolák**, ktorá bola vypracovaná podľa západoslovenského nárečia. V roku 1852 bola ďalšia kodifikácia slovenčiny, ktorú upravil **Martin Hattala**.

Diskotéka v strašidelnom duchu

Dňa 7.11. bolo v popoludňajších hodinách v priestoroch našej chodby veselo, pretože si žiaci vytvorili rozličné masky a prišli si v nich zatancovať. Stretli sa tu žiaci od prvého až po deviaty ročník. Okrem tanca, prebiehala zábava aj formou rozličných súťaží. Žiaci mali napríklad zjesť jedlo bez použitia rúk, tancovať s balónmi, či vykrajovať tekvice. Zúčastnení žiaci strávili príjemné, veselé a nezabudnuteľné popoludnie.

*Ivana Kozubová, Miroslava Urbaňaková
6. ročník*

ŠPORTOVÉ OKIENKO

Medzinárodný masový beh Pieniny 2013

V poľskej dedinke Maniowy sa 12. 9. zišlo takmer 600 účastníkov z Poľska i Slovenska na Medzinárodnom masovom behu. Našu školu reprezentovalo sedem žiakov a traja žiaci si vybojovali veľmi pekné obsadenie. Ôsme miesto získal Lukáš Želonka zo 6. ročníka, deviate miesto Jakub Špes z 5. ročníka a pätnáste miesto Andrej Kuľanda zo 6. ročníka.

Okresné kolo v cezpoľnom behu

Okresná súťaž v cezpoľnom behu sa konala 4. 10. V Starej Ľubovni. Chlapci našej školy sa umiestnili na 16. mieste a dievčatá na 17. mieste.

Školské kolo v stolnom tenise

Na našej škole sa 6. 11. konalo školské kolo v stolnom tenise. Najúspešnejší žiaci boli František Gondek z 9. ročníka, Maroš Šuga z 8. ročníka, Michal Borovský z 9. ročníka a Ján Jendrejčák z 8. ročníka.

Okresné kolo v šachu

Najlepší šachista našej školy je Peter Labovský zo 6. ročníka, ktorý vyhral prvé miesto v okresnom kole a reprezentoval našu školu v krajskom kole.

Marek Pirhala 6. ročník

Kúpanie v bazéne Agrorelax

Dňa 22.10. si žiaci z krúžku pohybom ku zdraviu boli zaplávať v bazéne Agrorelax vo Veľkom Lipníku. Ponárali sa, plávali, skákali a súťažili vo vodných hrách. Domov prišli unavení, ale šťastní s nezabudnuteľnými zážitkami.

Ivana Kozubová 6. ročník

*Za možnosť tlačiť tento časopis ďakujeme vedeniu školy:
pani riaditeľke Mgr. Anne Sikorjakovej
pani zástupkyni riaditeľky Mgr. Anne Ladižinskej*

Na tomto čísle školského časopisu spolupracovali:

Erika Bočkajová, Ivana Kozubová, Miroslava Urbaňaková, Petra Axamská, Tomáš Kalna, Marek Hovana, Michal Borovský, Marek Pirhala, Peter Kuľanda, Simona Bjalončíková, Tatiana Tešlová, Rastislav Wittko, Tomáš Gvozdiak, Peter Labovský, Marek Mitura, Mária Hrebíková, Katarína Borovská

*Fotky: Mgr Mária Bombarová
Mgr. Marta Kozubová
PaedDr. Katarína Špesová
PaedDr. Jana Obroktová*

*Jazyková úprava: Mgr. Taňa Lichvarová
Úprava obrázkov a textov: PaedDr. Jana Obroktová*

